

Til *justitsministeren* (3/8 87) af:

Lenger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig i anledning af, at Horsens Statsfængsel sætter fanger til at arbejde med asbest uden at overholde sikkerhedsreglerne?«

Begrundelse

Efter at have beskæftiget mig med danske fængslers behandling af fangerne i snart fire år troede jeg ikke, at noget efterhånden kunne overraske mig. Her tog jeg fejl. På nøjagtig samme tidspunkt som den offentlige og politiske debat om forholdsregler mod asbest var på sit højeste, præsterede Horsens Statsfængsel at sætte fanger til at arbejde med asbest uden at overholde de gældende regler.

De pågældende fanger havde ikke noget reelt valg, for som enhver ved, betjener fængslerne sig af et middelalderligt »disciplinærssystem«, hvorefter fanger kan straffes for bl.a. arbejdsvægring, og i fængslerne er der ikke – som på arbejdsmarkedet – noget, som hedder »liv, ære og velfærd«.

Ganske vist lejede fængslet nogle arbejdsdragter til brug ved asbestarbejdet; men så er alt også sagt. Fangerne fik ikke den reglementerede pause efter hver to timers arbejde, som man ellers skal have, når man arbejder med åndedrætsværn. De fik ikke mulighed for et bad, før de forlod arbejdspladsen, hvilket man også skal have efter asbestarbejde. De fik ikke tilbud om et forudgående kursus, og endelig blev rummet ikke forskriftsmæssigt vasket, før det efter asbestarbejdet blev taget i brug som motionscenter for fangerne.

Dog fik fangerne det fyrstelige tillæg på 2 kr. 80 øre pr. time for arbejdet.

Denne sag hører absolut til i den grovere ende af de utallige sager fra de danske fængsler, som jeg har kendskab til. Og det siger ikke så lidt. Det er efterhånden mit indtryk, at fanger i danske fængsler er fredløse. De får ikke blot en dom, der indebærer egentlig indespærring, men de må tillige underkaste sig både ydmygelse og helbredsskadelig behandling, uden at de kan klage noget sted. Enhver ved, at det er omsonst at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen, og Folketingets ombudsmand kan kun skride ind, hvis der er sket decideret brud på en regel. Dette er imidlertid sjældent tilfældet,

for reglerne er netop indrettet, så de indbyder til ydmygende og nedværdigende behandling af fangerne.

Spørgsmålet rejser ikke blot som følge af det, der allerede er foregået, men også med henblik på fremtiden, fordi der fortsat findes asbest i Horsens Statsfængsel, bl.a. i besøgsrummene, og det skal formentlig også pilles ned engang, sikkerhedsregler eller ej.

Svar (12/8 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I forbindelse med en ombygning i 4. etage Nord i Statsfængslet i Horsens i august-september måned 1986 skulle et depotrum sammenlægges med et tilstødende klasseværelse, der skulle udvides. Depotrummets loft var påsat loftsplader af hård eternit med et beskedent asbestindhold. Loftspladerne var inaktive, men skulle nedtages i forbindelse med nedrivning af skillevæg. Anstalten tog kontakt med den stedlige bedriftssundhedstjeneste, der rådgav om forholdsregler for arbejdets udførelse. De arbejdsmæssige anvisninger blev fulgt, herunder blev der lejet heldragter med direkte lufttilførsel. Ved nedtagningsarbejdet var en af anstaltens værk mestre og to indsatte beskæftiget i cirka en arbejdsuge. Alle var forinden underrettet om og indforstået med arbejdets art. I overensstemmelse med dagældende regler blev der givet særlige hvilepauser under hensyn til arbejdets art, og arbejdstiden oversteg på intet tidspunkt 2 timer henholdsvis formiddag og eftermiddag. Da arbejdet var tilendebragt, blev rummet støvsuget med en til formålet indrettet støvsuger, ligesom der blev foretaget vådafvaskning af gulv, forinden rummet blev maleristandsat.

I forbindelse med en skriftlig klage i efteråret 1986 fra den ene af de indsatte, der havde været beskæftiget med arbejdet, blev det oplyst, at kravet i § 32 i Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 468 af 13. november 1979 om, at der i umiddelbar nærhed af arbejdsstedet skal være adgang til lokaler til opbevaring af arbejdstøj adskilt fra dagligt tøj samt håndvask med varmt og koldt vand, samt at der herudover skal være adgang til bruserum med varmt og koldt vand, ikke havde været opfyldt, idet de med arbejdet beskæftigede efter at have lagt de rengjorte særlige arbejdsdragter i et dertil indrettet